

MAASEUTUPOLITIIKAN NEUVOSTO (MANE)

Aika: Keskiviikko 31.5.2017 klo 09.30–11.30
Paikka: Säätytalo, Snellmaninkatu 9–11, sali 3, Helsinki

Paikalla: Jari Leppä (pj klo 10.27–)
Tiina Eklund
Hannamari Heinonen
Antonia Husberg (siht.)
Markku Granander
Minna-Mari Kaila (vpj. –10.26)
Heikki Konsala
Auli Korhonen
Rikard Korkman
Kari Latvus
Kaisa-Leena Lintilä
Sirkku Manninen
Hanna Mattila
Matti Mäkelä
Juha Nuutila
Håkan Nystrand
Reijo Petrell
Marko Pukkinen
Petri Rinne
Antti Sahi
Kari Virranta
Anne-Marie Välikangas
Taina Väre
Jyrki Wallin
Niklas Wilhelmsson
Paula Yliselä
Christell Åström (pääsiht.)

1. Kokouksen avaus

Kokouksen avasi osastopäällikkö Minna-Mari Kaila klo 9.32.

2. Edellisen kokouksen 21.3.2017 muistion hyväksyminen

Päätös: Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Jäsenmuutokset

Päätös:

- Maa- ja metsätalousministeri *Jari Leppä* nimetään Maaseutupolitiikan neuvoston puheenjohtajaksi ministeri *Kimmo Tiilikaisen* siirryttyä toisiin tehtäviin.
- Ylijohtaja *Petri Knaapinen* Uudenmaan ELY-keskuksesta nimetään ELY-keskusten varaedustajaksi ylijohtaja Pirkko Saarelan Lapin ELY-keskuksesta tilalle.
- ylitarkastaja Leena Seitovirta nimetään sisäministeriön varaedustajaksi ylitarkastaja Jutta Antikaisen tilalle.
- neuvottelupäällikkö Jukka Sippola Loimu ry:stä nimetään Akava:n varajäseneksi Metsänhoitajaliiton toiminnanjohtaja Tapio Hankalan tilalle.

- Kehittämispäällikkö Elina Vehkala nimetään Maaseudun sivistysliiton varajäseneksi koulutussuunnittelija Vaula Hacklinin tilalle.
- Verksamhetsledare (fr.o.m 1.8.2017) Jonas Laxåback utses till Svenska lantbruksproducenternas centralförbunds suppleant i stället för verksamhetsledare Johan Åberg.

4. Toiminnalliset alueet ja kasvuyöhykkeet Suomessa (ToKaSu)

Päätös: ToKaSu-hankkeen tuloksista kuultiin ja keskusteltiin. Hankkeen tuloksia esittivät ryhmäpäällikkö Ville Helminen Suomen ympäristökeskuksesta ja asiantuntija Valtteri Laasonen aluekehityksen konsulttitoimisto MDI:stä. Paikkatietoanalyysin kautta tehdyn selvityksen tuloksia esitettiin karttapohjaisesti. Selvityksen tulokset täydentävät nykyistä maaseutu-kaupunki-luokitusta.

Helminen kertoi muun muassa, että asiointimatkat ovat pidentyneet ja alueet laajentuneet liikenneyhteyksien parantuessa. Pitkiä työmatkoja tehdään myös kaupunkien välillä. Monipaikkaisuus on lisääntynyt, työ erikoistuu ja alueilla on syntynyt ongelmia työn ja osaavien työntekijöiden kohtaamattomuudessa. Laasonen totesi, että kasvuyöhyke ei välttämättä ole merkittävä tekijä elinvoimaisuuden kannalta, vaan eri alueilla näkyy orastavaa ns. mosaiikkimaista kasvua. Investointeja tehdään myös kaupunkikeskusten ulkopuolella.

Selvityksen ulkopuolelle on jäänyt useita kiinnostavia teemoja, kuten esimerkiksi koulutuksen saatavuus. Helminen totesi, että on jatkossa tehtävä useita eritasoisia analyysejä eri näkökulmista. Helminen ja Laasonen totesivat, että on päästävä eroon vahvasti hallinnollisista rajoista ja painottaa toiminnallisia alueita. Valtio, maakunnat ja kunnat on tunnistettava neuvotteluvälit siinä miten toiminnalliset alueet vaikuttavat (etätyö, monipaikkaisuus, liikkuminen) alueelliseen vuorovaikutukseen.

Neuvoston keskustelussa korostettiin maaseutupoliittista hyödyntämistä ToKaSu-hankkeen tuloksista ja maaseutuvaikutusten arvioinnin hyödyntämistä tunnistamaan tiettyjen alojen keskittymistä. Nostettiin kysymys pienten taajamien väestöllisestä tilanteesta. Kysyttiin nouseeko tilastoista poikkeamia. Vastauksena mainittiin esimerkkinä Ylivieska, jossa on suhteellisen paljon kaupallisia palveluja taajaman kokoon nähden. Todettiin, että vapaa-ajan asukkaiden sekä matkailijoiden virrat näkyvät paikallisesti parempina palveluina ja myös paikallisissa elinkeinoissa, mikä tulee olemaan pienten taajamien toinen tukijalka tulevaisuudessa. Helminen korosti, että ns. mökki-Suomi muodostaa oman tasonsa, jota pitää katsoa päällekkäin toiminnallisten alueiden ja kasvuyöhykkeiden kanssa.

Kysyttiin millaisena tutkijat näkevät Suomen kartan vuonna 2050. Tutkijat totesivat, että aluerakenne ja taajamaverkko ovat olleet 60-luvulta hyvin pysyviä elementtejä. Mosaiikki tulee säilymään vaikka muuttaa hieman muotoaan. Helminen ja Laasonen painottivat, että raide- ja moottoriteliikenne ei tällä hetkellä tue alueiden välistä liikkumista. Keskustelussa korostettiin alueiden välisen liikkumisen mahdollistamista ja asian painottamista. Tiet ja tiestö on oltava samanveroinen kasvuyöhykkeiden ulkopuolella kuin niiden sisällä.

(Puheenjohtajan vaihto klo 10:27)

5. Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (YPK) työryhmän asettaminen

Maaseutuyllitarkastaja Laura Jänis maa- ja metsätalousministeriöstä esitti YPK-työryhmän kokoonpano, tavoite ja tehtävät. Kyseessä on uudenlaisen yhteistyön avaus. Kysymys käsiteltiin myös neuvoston edellisessä kokouksessa. Kokoonpanoon on saatu lisää henkilöitä.

Päätös: Asetetaan YPK -työryhmän yhdessä Kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmän kanssa.

6. Maaseutuparlamentin 2017 julkilausuma

Päätös: Kuultiin esitys ja keskusteltiin julkilausuman sisällöstä, hyväksyttiin luonnos ja valtuutettiin sihteeristö tekemään muokkauksia tekstiin.

Pääsihteerin Christell Åström esitti Maaseutuparlamentissa 2017 julkistettavan maaseutupoliittisen julkilausuman prosessin tilanteen. Keskustelussa painotettiin työntantajien ja yksityisen sektorin merkitystä maaseudun elinvoimaisuuden edistämiseksi ja mahdollisuuksien toteuttamisessa. Ehdotettiin osioiden uutta järjestelyä ja elinkeino- sekä palveluteemojen nostamista kärkeen. Toivottiin julkilausumasta terävämpää. Todettiin, että julkilausuman henki on hyvä, jolla lähinnä haetaan tasavertaisia mahdollisuuksia.

Hajautettujen ratkaisujen lisäksi korostettiin myös keskitettyjen ratkaisujen tarvetta. Liikenneosioon liittyen painotettiin monipaikkaisuutta, ilmastotavoitteita ja sähköautojen mahdollisuuksia ja niiden liittymistä ”Mobility as a Service” -tematiikkaan. Siihen liittyviä paikkaperustaisia ratkaisuja tulee korostaa. Keskustelussa otettiin kantaa etätyön-termiin ja ehdotettiin, että sille löytyisi toinen sana. Ehdotettiin etätyönteon parempaa mahdollistamista etätyöohjeiden kautta.

Korostettiin, että kansalaisyhteiskunnan autonomiaan ei liity niinkään lainsäädäntö vaan kyseessä on enemmän tulkinta-asia. Asiaa on selvitetty oikeusministeriössä.

Korostettiin toimenpiteiden saamista käytännön tasolle ja politiikkatoimenpiteiksi. Nostettiin maaseudun brändäys ja maaseutuvaikutusten arviointi uusissa maakunnissa.

7. MANEn uudet temaattiset verkostot esittäytyvät

Päätös: Kuultiin uusien temaattisten verkostojen esittelyt.

Elinvoimainen toimintaympäristö -verkostoa esitteli Taina Väre Kuntaliitosta, Harvaan asuttujen alueiden verkostoa (HAMA) esitteli Tarja Lukkari Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:sta, Kansalaistoiminta ja hyvinvointi -verkostoa (Kahvee) esitteli Petri Rinne Suomen Kylätoiminta ry:stä, Osaaminen ja työllisyys -verkostoa (OTE) esitteli Juha Rutanen Helsingin yliopiston Ruralia-instituutista ja Svenskfinland som brobyggare och pilotområde -verkostoa esitteli Ann-Sofi Backgren Svenska Folkskolans Vänneristä.

8. Muuta asiat

Vuonna 2017 rahoitetut Makera-hankkeet
MANE-sihteeristön CAP-kannanotto
Harvaan asuttujen alueiden verkoston esitys asettaa parlamentaarinen työryhmä

Lausunnot: http://www.maaseutupolitiikka.fi/julkaisut_ja_materiaalit/lausunnot

MANEn syksyn kokousajat
24.10.2017 klo 9-11
13.12.2017 klo 9-11

Päätös: Todettiin ja merkittiin tiedoksi.

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo. 11:31.